

→ El moment econòmic de les Illes Balears

juny 2008

TAXES DE VARIACIÓ DEL VAB A PREUS CONSTANTS (en %)

	Anual		Trimestral								
	2006	2007	2006 (a)				2007 (p)				2008
	(a)	(p)	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
Balears	2,8	3,0	2,5	2,7	2,9	3,0	3,0	3,0	3,1	3,0	2,2
Mallorca	3,1	3,2	2,8	3,0	3,2	3,3	3,3	3,2	3,2	3,1	2,3
Menorca	1,5	1,4	1,3	1,4	1,6	1,6	1,6	1,4	1,3	1,3	1,0
Pitiüses	2,1	2,7	1,5	2,0	2,3	2,4	2,3	2,6	2,9	3,1	2,5

a: avanç e: estimació p: previsió
Font: Direcció General d'Economia

L'economia internacional inicia el mes de juny a l'aguait de com evolucionaran els mercats financers, borsaris i del cru al llarg dels mesos d'estiu. Malgrat les tensions de les turbulències financeres, els dos primers reflecteixen certa recuperació. Pel que fa al petroli, es manté l'escalada de preus, tal i com s'observa al gràfic següent. El petroli Brent, el de referència a Europa, arriba a valors màxims a la darrera del mes de maig (fins a 130 dòlars per barril), tot i que la mitjana mensual el fixa al voltant dels 120 dòlars, quan un any enrere era de 67,2 dòlars.

Al context nacional, l'evolució del PIB del primer trimestre mostra la

desacceleració per arribar a una taxa interanual del 2,7%. La millora de l'aportació al creixement del PIB de la demanda externa no és suficient per compensar el menor pols de la demanda nacional.

Pel que fa al sector de la indústria i l'energia en el mes d'abril els assalariats es mantenen i la facturació elèctrica acumulada presenta una variació positiva del 7,7%. L'Índex de Producció Industrial (IPI) presentà un increment del 9,1% a Balears i del 11,3% a Espanya al mes d'abril. Les exportacions han estat de 100,6 milions d'euros en el mes de gener de 2008, la qual cosa suposa un creixement del 66% en relació al gener de l'any anterior.

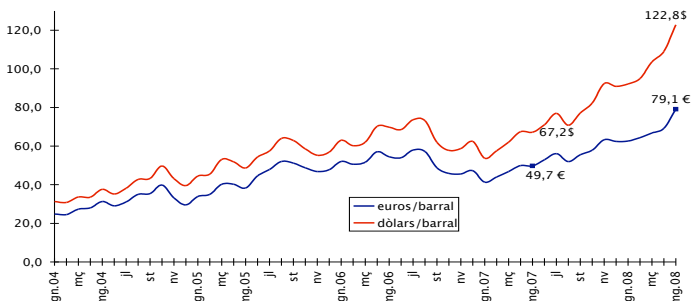
El ritme de creixement de la **construcció** a les Illes Balears mostra un marcat canvi de cicle. El primer trimestre de 2008 és la primera vegada en gairebé cinc anys que el sector presenta un creixement inferior a la mitjana. En aquests anys, els preus de l'habitatge s'han incrementat un 270% i això ha esgotat la capacitat de compra. Tant és així que la constitució d'hipoteques, en número i en import, ha davallat el març una tercera part respecte el mes anterior. Aquest fet, juntament amb l'increment dels tipus d'interès i amb les limitacions de crèdit imposades per la crisi de confiança financera d'abast internacional han agreujat la situació. Les tendències negatives de les vendes de ciment (-22,4%) i del número de projectes visats pel Col·legi d'Arquitectes (-14,5%) no fan preveure que a curt termini torni a canviar el cicle. Si analitzam els nivells d'ingressos

i els de preus hotelers pel conjunt dels dos mesos inicials de la temporada **turística** (març i abril), es posa de manifest que al llarg dels darrers sis anys es manté una evolució clarament ascendent, tal i com es veu al gràfic. Tant els preus hotelers com els ingressos mantenen un comportament a l'alça, fins i tot tenint en compte que la suma del nombre de pernотacions de març i d'abril és lleugerament inferior a la de 2007 (-1,7%). La irrupció d'Internet com via de reserva ha provocat un escurçament de les estades mitjanes, especialment en el sector hotelier. Aquest fet ha suavitzat l'increment dels ingressos fins a situar-lo en un 2,2% a l'abril.

Com era d'esperar, la continuïtat de l'encariment del petroli i benzines té els seus efectes sobre els costos de **transport**. Aquesta situació s'agreuja encara més als vehicles amb gasoil, atès que

PREU MITJÀ MENSUAL DEL PETROLI BRENT (gener 2004 per maig 2008)

Font: Energy Information Administration

l'encariment ha estat més intensiu. Respecte a l'activitat del transport aeri, la tendència en el nombre de passatgers arribats a les Balears per via aèria es manté a l'alça, tot i que el mes d'abril el nombre de passatgers arribats a les illes se situï per davall del mateix mes d'un any enrere per l'efecte de la Setmana Santa (que un any enrere fou per l'abril i enguany pel març). Quant al transport marítim, els passatgers arribats en línia regular el mes d'abril, amb 224,6 mil persones, queda també per davall del mateix mes de 2007 per l'efecte Setmana Santa. El tràfic de mercaderies en els ports de les Illes Balears arriba a l'abril a 1,3 milions de tones, un 9,8% més que l'any passat.

El mes d'abril les **vendes al detall** repunten lleugerament, tot i que no deixen de banda la senda de la desacceleració. Contràriament, l'índex de vendes al detall mesurat en preus constants experimenta una disminució del -1,7%. L'índex d'ocupació d'aquesta activitat

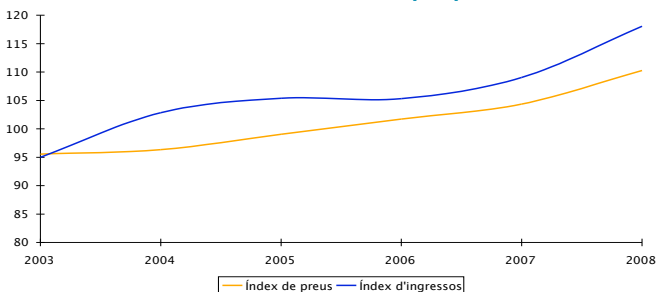
s'estabilitza amb un creixement interanual del 0,3%.

Quant a l'**atur**, el mes de maig registra 4.794 persones menys que l'abril, la qual cosa significa una davallada d'un 11,6%. Així, la Comunitat Autònoma de Illes Balears lidera per segon més consecutiu la major davallada relativa de l'atur. Pel que fa a la taxa de variació interanual, destaca l'augment al sector de la construcció (79,7%), si bé cal tenir en compte que al maig del 2007 s'acabaven nombrosos projectes d'obra pública. La contractació augmenta el maig un 23,8%, dels quals els contractes indefinits s'han incrementat un 6,5%. L'**afiliació** a la Seguretat Social enregistra un comportament positiu al mes d'abril, tant en la variació mensual (5,6%) com en interanual (0,9%).

L'Índex de Preus de Consum (IPC) de les Balears augmenta a l'abril un 0,9% respecte el mes anterior i se situa en el 4,0% de taxa interanual. Per al conjunt d'Espanya, l'índex del

MITJANA DE MARÇ I ABRIL DE PREUS I D'INGRESSOS HOTELERS (2003-2008)

Font: INE i elaboració pròpia

COMPARATIU INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya					Balears				
	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var		
Inflació (IPC)	Abr	2,4%	4,2%	-	Abr	2,4%	4,0%	-	INE	
Taxa d'activitat	1Trim	58,6%	59,4%	-	1Trim	62,0%	62,6%	-	EPA	
Taxa d'activitat femenina	1Trim	48,6%	49,7%	-	1Trim	51,9%	53,1%	-	EPA	
Afiliats S.S. (milers)	Abr	19.108,9	19.251,6	0,7%	Abr	454,7	458,8	0,9%	MTAS-TGSS	
Taxa d'atur registrat	Abr	9,6%	10,8%	-	Abr	7,0%	8,2%	-	INEM	
Vendes detall (m.)	Abr	1,5%	-0,3%	-	Abr	2,9%	0,0%	-		
Tràfic de mercaderies via marítima (m. Tm)	Feb	35.766	36.119	1,0%	Abr	1.187,6	1.303,7	9,8%	Autoritat Portuària	
Agricultura, ramaderia i pesca										
PIB, creixement	1Trim	6,8%	3,0%	-	06/07	2,0%	1,3%	-		
Afiliats SS sector agrari (m.)	Abr	1.195,5	1.213,2	1,5%	Abr	6,6	4,6	-30,8%	MTAS-SOIB	
Gasoli B (vendes kilolitres)	-	-	-	-	Abr	8.137,5	8.641,8	6,2%	CLH	
Indústria i energia										
PIB, creixement	1Trim	3,5	0,4%	-	1Trim	1,5%	1,4%	-	INE Govern.	
Assalariats (m.)	Abr	2.426,6	2.405,5	-0,9%	Abr	24,9	24,9	0,0%	MTAS-SOIB	
Import exportacions (milions d'€)	Gen	13.968,5	14.928,3	6,9%	Gen	60,4	100,6	66,6%		
Facturació elèctrica total acum. (m)	-	-	-	-	Abr	1.678,5	1.808,5	7,7%	Gesa-Endesa	
Índex producció industrial	Abr	6,3%	11,3%	-	Abr	6,3%	9,1%	-	INE	
Construcció										
PIB, creixement	1Trim	4,5%	1,4%	-	1Trim	3,9%	0,2%	-	INE Govern.	
Assalariats SS (m.)	Abr	1.946,6	1.772,5	-8,9%	Abr	55,2	51,7	-6,4%	MTAS-TGSS-SOIB	
Projectes visats* (acum)	Mar	217,7	85,5	-60,7%	Mar	4,8	2,6	-45,8%	COAIB	
Serveis										
PIB, creixement	1Trim	4,2%	3,7%	-	1Trim	3,0%	2,6%	-	INE	
Assalariats SS (m.)	Abr	10.419,8	10.683,8	2,5%	Abr	274,1	278,3	1,5%	MTAS-TGSS-SOIB	
Índex de preus hotelers	Abr	113,8	113,3	-0,4%	Abr	106,0	107,4	1,3%	INE	
Passatgers (m.)	Abr	8.403,3	8.261,7	-1,7%	Abr	1.057,4	961,5	-9,1%	ABENA	

Les taxes de variació indicades se expresen en termes interanuals (període de referència respecte del mateix període de l'any anterior). m.* Expressat en milers.

mes d'abril arriba a un 4,2%. En aquest mes les Illes Balears estan entre les comunitat autònomes que presenten un augment de l'IPC més baix. Cal destacar els augments de preus dels aliments i begudes no alcohòliques (6,8%) i del transport (6,5%). A les Balears la taxa d'inflació subjacent (que exclou els aliments no elaborats i productes energètics) se situa en el 3,0% de variació interanual i en el conjunt d'Espanya en el 3,1%.

L'estimació preliminar del creixement interanual de l'IPC harmonitzat per a Espanya al mes

de maig realitzada per l'INE és del 4,7% que, si es confirmàs, es tractaria del nivell més alt de la sèrie històrica que s'elabora des de gener de 1997. D'altra banda, EUROSTAT també ha publicat l'avanç de la inflació de la zona euro per aquest mes de maig i l'estima en el 3,6%, tres dècimes més que la del mes anterior. Així, se situa molt per damunt de l'objectiu del 2% que estableix el BCE. Aquest fort increment registrat pels preus a tota la zona euro és degut a l'encariment dels preus energètics i dels carburants en els mercats internacionals.

<http://dgeconomia.caib.es/moment>

